

te zitten en zorgt ook wel dat het er, zoo mogelijk, niet toe komt. Het is zeer verkeerd het werken als een straf te beschouwen, gelijk sommige kinderen — en ook groote menschen — doen. God gaf aan Adam in het Paradijs nutte bezigheid, en de straf na den val was, in het zweet zijns aanschijns, zijn brood te eten, dus werken met moeite en inspanning. Juist tegen ledigheid waarschuwt ons de Schrift nadrukkelijk.

Ruim een week zeilden de schepen in maalkaars gezelschap verder. Doch toen raakten de twee „Arenden“ voor, en verloren de schepen der Oude Compagnie weldra uit het gezicht. Den tweeden Augustus zag Nikolaas voor 't eerst in zijn leven den Piek van Tenerife, een vuurberg van bijna 4000 M. hoogte, aan de westzijde van het eiland, dat tot de Canarische behoort. Zoo hadden ze dan zes weken werk gehad, om zoo ver te komen, als nu in een dag of zeven.

Intusschen was het op de „Zwarte Arend“ niet aangename geworden, zoodanig als op de „Witte“. 't Getal zieken nam toe, en ook de ontevredenheid onder 't volk. Wel was hun rantsen weer op den ouden voet gebracht, doch 't werd zoo zinnig mogelijk toegemeten, en was daarbij tamelijk slecht, vooral het vleesch. De matrozen moorden en niet geheel zonder reden. Toen men Tenerife naderde, hadden velen gehoopt, dat daar nieuwe mondskost zou worden opgedaan, doch dit gebeurde niet. Evenzoo lieten zij het eiland Bona Verta links liggen. De zaak was, dat de Brabantse maatschappij liefst zoo weinig mogelijk uitaf, en zoo veel mogelijk verdiende. Daarbij had het lange stil liggen veel gekost, en was zinnigheid nu het wachtwoord, wel te verstaan, bij de heeren, niet bij het volk. Dit laatste was nu niet van de beste soort en bestond veelal uit liden, die om allerlei redenen op de Hollandse schepen geen dienst hadden kunnen krijgen. De vaartuigen onder admiraal Van Neck waren veel beter uitgerust en van alles behoorlijk voorzien.

Voor Nikolaas werd het op 't schip al minder goedgevallen. Hij had nog al 't vertrouwen van het volk, doch overigens voelde hij zich zeer alleen. Kapitein Senecal was een man, die als zijn patroon maar tevreden waren, zich om alle andere dingen heel weinig bekommerde, over niets wist te praten dan over scheepszaken, en dan nog liefst heel weinig. Zijn grootste genot was met den stuurman samen een goed glas te drinken, waarbij dan ook nog wel eens anderen genoodigd werden. Ook Nikolaas was die eer te beurt gevallen, doch wijl hij wat stil was en ook niet meedeelde in het soms zeer plat en ijdel geklap, was 't bij dien eenen keer gebleven. Hij had al spoedig op het schip den naam van „Vroom“ en dat scheen bij de meesten een reden om zich niet met hem in te laten. 't Was dus toen al net zoo als veelal thans.

Gelukkig dat Nikolaas een Vriend had, die overal met en bij hem was en dien ook niemand hem kon rooven. Dat was de Heere God die altijd en overal dezelfde is en van wien we zingen: „Zijn machtige arm beschermde de vromen.“ Dit te weten was voor onzen vriend in zijn eenzaamheid te midden der menschen een groote troost. Hij had een Antwerpschen Bijbel en een psalmboek van Datheen meegenomen, en las daarin elken dag, waar zijn werk hem dusverre wel den tijd toe liet. En zoo leerde hij de waarheid beter verstaan door het Woord en maakte de Heere hem Zijn wegen weder duidelijk door hetgeen hij ondervond en uit betrogen hem vroeger was wederaren. Zoo strekten de dagen op het schip, hoe onaangenaam ze ook waren, hem tot grooten regen, ja, soms kon hij zich bij alle droeve herinneringen en alle moeite thans toch recht gemoedig en verblijd voelen. Voorts stelde hij zijn lot in de hand des Heeren. Dat het te eener tijd weer tot een uitbarsting op het schip zou komen achtte hij vast en zeker. Wel sprak Nikolaas nu en dan met het volk, en wilden enkelen wel luisteren, maar de kapitein scheen dit niet graag te zien, en ook was de gelegenheid om met de matrozen te spreken schaarsch. Toch moest meer dan een erkennen dat de carga gelijk had, als hij vermaande wat beters te bedenken dan eten en drinken en vroolijk zijn, en wees op de eeuwige dingen hoe het noodig was bereid er voor te zijn, te meer daar zooveel gevaren dreigde. Wie weet waartoe die woorden, schoon weinige en eenvoudige, nog nuttig zijn geweest. Doch over 't geheel was er een geest van ontevredenheid en wrevel, die 't ergste deed vreezen.

Een voorproef daarvan kreeg men reeds den 27 September, dat was een paar weken bijna, nadat zij het laatste land gezien hadden. Tegen dien middag namelijk deelde de bottelier, dat is de man die op den drank het toezicht had, aan ieder zijn deel bier uit. Toen echter de provost, die Jan Jansz heette, 't zijne kreeg, gaf hij een slag tegen den pot, zoodat het bier over 't dek liep.

„Drink dat zelf“, sprak de provost, „dat is geen bier naar behooren. Wie kan dat drinken?“ Eenige matrozen die er bij stonden begonnen te juichen bij die woorden. De bottelier echter zei bedaar!

„Hoor eens, provost, het bier is goed. Dat verkeer ik je. 't Ligt zeker aan je smaak.“ „'t Mocht wat“, zei de provost, „ik drink het niet. Ik zeg je, 't is bedorven, als zooveel hier.“

Op dit oogenblik verscheen onverwacht de kapitein, van zijn vriend den stuurman vergezeld, die op 't geschreeuw waren afgekomen. Ze begrepen dadelijk wat er gaande was. Zoodra de schipper op het tooneel kwam, dropen de matrozen af. Ook de provost wilde hen volgen, doch de stuurman trad hem in den weg.

HOOGENBIRK.

INGEZONDEN STUKKEN.

(Buiten verantwoordelijkheid van de Redactie).

Aan de Redactie van „De Heraut.“
Geachte Redactie,

Het stuk, getiteld: „Ter Inlichting“ van Da. C. C. Schot C., Deputaat aan Art. XIII D. K. voor Overijssel, is door ons met opmerkingzaamheid gelezen. Dat het ons eenig nieuw licht heeft gebracht, kunnen wij niet zeggen. De mededeelingen van den heer M. Ubbens, Penningm. Art. 13 D. K. voor Groningen (zie De Heraut No. 1212) zullen het Ds. Schot wel duidelijk gemaakt hebben, dat het Zelfw. aan voldoende inlichtingen ontbreekt, om een juist oordeel over het punt in kwestie te kunnen vellen.

Ds. Schot beschuldigt de Deputaten van Zuid-Holland, dat zij hunne bevoegdheid zijn te buiten gegaan, door te doen wat het werk der

Generale Deputaten is. Deze beschuldiging noemen wij ongegrond.

De Deputaten van Zuid-Holland hebben bericht ingezonden aan de Generale Deputaten, dat de kerken van Zuid-Holland, wegens aanzienlijke verhooging van uitgaven, niet meer dan f. 500,— zouden kunnen opbrengen aan de Generale Kas voor het jaar 1900—1901. Het hoogtepunt (niet het „hoogste punt“, zetzout van De Heraut) was h.i. bereikt.

Nu moet men weten, dat de kerken van Zuid-Holland ten vorigen jare waren aangeslagen op f. 720,—. En ofschoon zij eene verhoging van uitgaven in eigen kring hadden van f. 1600,— zegge f. 1600,— hebben nochtan Deputaten gemeend geen steun te moeten aanvragen, maar nog f. 500,— steun te moeten aanbieden.

Zijn ze daarin hunne bevoegdheid te buiten gegaan?

Hebben ook niet de Deputaten voor Overijssel vastgesteld, wat de kerken in hunne Provincie zouden kunnen doen, en welke som zij diensgevolge uit de Generale Kas dienden te ontvangen? En toch konden deze kerken nog 't is voor een gewoon mensch wel wat onbegrijpelijk den omslag van f. 640,— aan de Gen. Kas voldoen.

Aan zoodanig „spelen met woorden“ doen wij in Zuid-Holland niet mee. Voorts heeft Da. Schot ons er aan herinnerd, dat in Art. 163 der Acta van Middelburg de draagkracht der Provincien is aangewezen. Doch daarmede heeft hij het zwaard tegen zichzelf gekeerd. Immers, volgens Art. 163, waarin Overijssel is gezet op 8 procent, zouden de kerken dezer Provincie met hare ten predikants-weduwen, niet meer mogen aanvragen uit de Gen. Kas dan desom van ongeveer f. 1100,—, terwijl zij hebben aangevraagd f. 2805,50, zegge f. 2805,50!

Volgens datzelfde Artikel hadden de kerken van Zuid-Holland van de andere Provincien kunnen vragen een som van ongeveer f. 5000, wijl zij meer dan een vierde van al de emeriti predikanten etc. voor haar rekening hebben.

Hadden zij echter dien weg bewandeld, dan zou de Regeling van 1896 reeds in 1898 onuitvoerbaar zijn geweest.

Volgens den rooster van Art. 163 staat Zuid-Holland op 18 procent. Welnu, Zuid-Holland betaalt, zie de berekening van den heer Ubbens, ruim 28 procent.

Is het nog niet voldoende?

In de Provincie Gelderland doet men nog altijd, alsof de oude Regeling nog bestaat. Men houdt in de kerken collecten voor de verzorging naar Art. 13 D. K. Drie collecten waren volgens besluit der Geld. Prov. Synode in 1900 voldoende. Zoo ging het voor 1896 ook. Ofschoon er volgens de Regeling van 1896 minstens zes collecten moeten worden gehouden, daar de uitgaven meer dan verduubeld zijn.

Maar worden nu de drie collecten in de Prov. Gelderland gehouden? De Geldersche Kerkbode van 26 Jan. j.l. geeft het antwoord. In de Classe Zutphen bleven 5 collecten achter. In de Classe Ape'doorn 18 collecten. In de Classe Arnhem 14 collecten. In de Classe Tiel 10 collecten. Terwijl de Classe Harderwijk in het geheele jaar maar f. 81,42½ opbracht.

't Is wel gemakkelijk. Het ontbrekende wordt maar uit de Generale Kas aangevraagd. Terwijl de Prov. Gelderland zelf maar f. 1480,— bijeenbrengt, vraagt zij uit de Generale Kas een steun van f. 1500,—. Is het dan wonder, dat het met de Verzorging naar Art. 13 D. K. vastloopt? Hadden de Generale Deputaten niet tegen zulke hoogte aanvragen moeten protesteeren?

Verbeeld u: de kleinste kerk in de Classe Leiden draagt per jaar nog meer bij voor Art. 13 D. K., dan de gansche Classe Harderwijk in 1900 heeft gecollecteerd.

Het wordt tijd, dat deze feiten publiek gemaakt worden.

Onzen dank aan Ds. Schot, dat hij er ons toe noodzaakt.

Ter wille van onze oude dienaren, en van de weduwen en wezen onzer in den Heere ontslapen landgenooten ware het toch zoo gewenscht dat de Regeling der Synode van Middelburg van kracht konde blijven. Verandering daarin belooft in geen deele verbetering te zijn. „Nervus rerum“ blijft toch het geld.

En de Regeling van 1896 behoeft niet veranderd te worden, indien maar al de kerken alle krachten inspannen, om er aan te voldoen.

't Is een cerezaak voor onze kerken, dat vergete men niet.

Wee harer, indien hare oude dienaren en hare predikants-weduwen en wezen moeten klagen bij den Heere Zeehoofd, wijl er niet voldoende in hunne nooddrift wordt voorzien.

Het Moderamen der Deputaten in Zuid-Holland.

E. DOUMA, Voorz.

W. B. RENKEMA, Secret.-Penningm.

Rijnsburg, 15 April 1901.

Gereformeerde Gezindheid.

Gereformeerde Kerken.

BEROEPEN: Velsen, J. H. Koers te Molenaarsgraaf c. a. — Ooligensplaat, J. Bakker, cand. te Dordrecht. — Harmelen, G. H. van Kasteel, te Oopenhuizen. — Hillaard, L. Netelenbos, cand. te Amsterdam. — Schettens, en Nongeloo, D. van der Meulen, cand. — Westermolen, G. Veendaal, cand. te Leusden. — Oostwilde, J. Bolman, cand.

AANGENOMEN: Vrijhoeven Kapel, Brummelkamp, te Deventer. — Anjum, S. Huismans, cand. afd. V. U. — Blokzijl, R. Sybrandy, cand. te Scharnegoutum.

BEDANKT: Esmatli, F. C. van Dorp, te Driessum. — Gees c. a., R. Sybrandy, cand. te Scharnegoutum.

Nederlandsch Hervormde Kerk.

BEROEPEN: Makkum en Kornwerf P. J. Iselings, te Brakel. — Zutphen, J. J. van den Broek Jr., te Almelo. — Workum, D. J. van Aalst Jr., te Noordwijkerhout. — Herbarum, C. Broekema, cand. — Rottevalle, H. H. B. Cleveringa, cand. te Groningen. — Oosterwolde, J. Sevenster, te Drachtster Compagnie c. a. — Amsterdam (299 predikants-plaats), A. de Haan, te Zwolle; in de vacature Aalders, C. B. Oortuys, te Rotterdam. — Dordrecht, A. van der Sluis, te Monster. — Edam, J. W. van Hoogstraten J.F., te Edam. — Nieuwpoort, B. S. Hartstra, te Nijkerk op de Veluwe. — Buiksloot, P. F. Faber, te Langerak. — Ouddorp, D. Cladder, te Schoonrewoerd. — Hoogwoud, H. G. Oudegeest, te Rhenoy.

AANGENOMEN: Herbarum, C. Broekema, cand. — BEDANKT: Augustinus, J. Stehouwer, te Buitenpost c. a. — Beck en Geul, H. C. Botermans, te Geesteren. — Frederikssoord, J. Sevenster, te Drachtster Compagnie c. a. — IJerske, G. van Din, te Zuidlande.

Advertentien.

Heden ontsiep tot onze diepe droefheid, zacht en kalm, na een amarijck lijden, onze geliefde Zuster en Tante,

Mejuffrouw MARIA STEUVEN, in den ouderdom van bijna 76 jaar. Dat zij verlost van een moedelijk lichaam, is ingegaan in de ruste die er overblijft voor Gods volk, geeft ons troost en sterkte.

C. STEUVEN.
H. STEUVEN.
J. DOLMAN en Echtgenoot, Voorburg.
J. J. F. v. d. BERGH en Echtgenoot, Den Haag.

M. DOLMAN, De Bilt.
D. REDEKER en Echtgenoot, Amsterdam.
H. REDEKER en Echtgenoot, Amsterdam.
E. REDEKER en Echtgenoot, Amsterdam.
B. G. REDEKER en Echtgenoot, Amsterdam.
C. REDEKER en Echtgenoot, Amsterdam.

't Gravenhage, 2 Mei 1901.

De Riemerstraat 37.

Voor de vele bewijzen van hartelijke deelneming, ons betoond bij het overlijden onzer geliefde Moeder, betuigen ondergeteekenden met deze humen welgemeenden dank.

Uit alle naam,
G. J. MEERSTADT J.W.Gz.
Zutphen, 1 Mei 1901.

L. G. WEISZ & Co.,
Commissionairs in Effecten,
WESTERMARKT No. 21
AMSTERDAM.

VERSCHEENEN:

EEN STUDIE
over
Dr. KUYPER's Pluriformiteitsstelsel,
door **Th. F. BENSCHDORP,**
Benevens een antwoord van en aan Dr. KUYPER,
DOOR DENZELFEN.
f. 0.90.

Bij den Uitgever G. BORG, Prinsensstraat 6.
Van het antwoord aan Dr. KUYPER
nog enkele afzonderlijke exemplaren verkrijgbaar a f. 0.25.

Dagen van Goede Boodschap,
DOOR

Dr. A. KUYPER.

Deel I. In den Kerstnacht.

„ II. Oud- en Nieuwjaar.

„ III. De Paaschmorgen.

„ IV. Op den Pinksterdag.

4 deelen ingenaaid f. 3.60; in 4 fraaie stempelbanden f. 5.60; elk deel afzonderlijk ingenaaid f. 1.20; gebonden f. 1.75.

NAAMLOOZE VENNOOTSCHAP
BOEKHANDEL
VOORHEEN
Amsterdam. **HÖVEKER & WORMSER.**
Pretoria.

Levensverzekering-Maatschappij „NEW-YORK.“
Opgericht in 1845.

Directie voor Nederland:
455 Keizersgracht, Amsterdam, in het Gebouw der Maatschappij.

Deze Maatschappij biedt in haar

WERELDPOLIS

meer **WAARBORGEN, VRIJHEDEN** en **VOORDEELEN** aan dan welke andere Maatschappij ook.

Aetieve Vertegenwoordigers vinden op zeer gunstige voorwaarden plaatsing.

NAAMLOOZE VENNOOTSCHAP

BOEKHANDEL

VOORHEEN
HÖVEKER & WORMSER,

Kalverstraat 154, Amsterdam.

THEOLOGISCHE en WETENSCHAPPELIJKE BOEKHANDEL.

BELLETRIE, Fransch, Duitsch en Engelsch. — **BAEDEKERS,**
TAUCHNITZ' editie. — Reislectuur. — Photographien, enz.

ONTVANGEN een nieuwe collectie fraaie

WANDTEKSTEN.

Wed. P. VAN EIJK & ZONEN,
(voorheen **JOHANNES KRAMER & Co.,**)
Dam 15-17 en Vijgendam 12.

Kopen en verkoopen **EFFECTEN** en vreemde **COUPONS.** Wisselen Gouden en Zilveren **MUNTEN** en vreemde **BANKNOTEN.** Sluiten **PROLONGATIEN** en **HELEENINGEN.** Nemen gelden a **DEPOSITO** tot dagelijks vast te stellen rentekoers. Bedragen tot en met Duizend Gulden worden op vertoon terugbetaald.

EXCELSIOR.
Geïllustreerd Tijdschrift voor Neerlands Volk
ONDER REDACTIE VAN

A. J. HOOGENBIRK en J. A. WORMSER.

Prijs per jaargang (12 nummers a 16 pagina's en 12 nummers a 8 pagina's) f. 3.50. ISHOUD van het Nr. van 21 April 1901: De gelijkenissen onzes Heeren; Op de eilanden; De pelgrim; Naar het goudland van Alaska; Uit het leven, (Uit Amerika).

NAAMLOOZE VENNOOTSCHAP
BOEKHANDEL
VOORHEEN

Amsterdam. **HÖVEKER & WORMSER.**
Pretoria.

Hypotheek.

Een Geref. Kerkeraad vraagt spoedig tegen matige rente f. 200,— op Kerkgeb., Consist. en Catechistielokaal.

Adres, onder lett. N., Bureau van dit blad.

Voor den meestbedende te koop:
ERSKINE, „Al de werken“, prachtig exemplaar; zelden compleet voorkomende, en Bijbel O. en N. T., Psalmen (van DATHEEN) en Liturgie, gedrukt 1643, bij PAULUS AERTSE VAN RAVESTEIJN, Leiden. Adres Boekh. J. J. VISSER, Goe.

Dezer dagen zag het licht:
Gods kinderen van Ur

DOOR
J. H. FERINGA.

MET TALRIJKE ILLUSTRATIEN VAN
CHR. KOPPENOL.

I. Het land, dat Ik u wijzen zal; II. D stad van den Vredewort; III. De gunsteling van Apsa; IV. Hebräers in Egypte; V. De poort van Hebron; VI. De dienstbaarheid in Israël; VII. In dagen van strijd; VIII. Het nieuwe Jerusalem.

Prijs f. 4.75. In fraaie stempelband f. 5.50.

NAAMLOOZE VENNOOTSCHAP
BOEKHANDEL
VOORHEEN

Amsterdam. **HÖVEKER & WORMSER**
Pretoria.

Amsterdamsche Maatschappij van Levensverzekering

Gevestigd te **AMSTERDAM, Keizersgracht 729.**

Maatschappelijk Kapitaal: **Een Millioen Gulden.**

Commissarissen:

Mr. Th. HEEMSKERK, L. J. S. VAN KEMPEN, H. W. VAN MARLE, Jhr. Mr. A. F. DE SAVORNIN LOHMAN, J. E. N. Baron SCHIMMELPENNINGK VAN DER OYE

Directeuren: H. J. VAN VULPEN en H. SERET.

De Maatschappij sluit alle soorten verzekeringen **KAPITAAL** en **LIJFVRENT** tot elk bedrag.

Heden verscheen bij de Firma G. J. REITS, te Groningen:

De 12e druk van:

H. DE COCK, Handleiding,

ten gebruike van hen, die onderwezen worden in het Kort Begrip der Christelijke Religie.

Herzien door Prof. M. NOORDTJIL.

Prijs f. 0.25.

H.H. Predikanten wordt op aanvraag een exempl. franco per post ter kennismaking toegezonden.

VERSCHEENEN:

Volharden bij het ideaal.

OPENINGSWOORD

ter Depulatenvergadering van 17 April 1901.

DOOR
Dr. A. KUYPER.

Prijs f. 0.25.

NAAMLOOZE VENNOOTSCHAP
BOEKHANDEL
VOORHEEN

Amsterdam. **HÖVEKER & WORMSER.**
Pretoria.

Vrije Universiteit.

In dank ontvangen

Voor de Vereeniging:
Aan Collecten: (voor de Theol. faculteit):
Van de Geref. kerk te Meppel f. 55.66; van idem te Maassluis A f. 14; van idem te Maassluis B f. 53.40; van idem te Berkel f. 9.50; van idem te Delfthaven (1½ coll.) f. 11.40; van idem te Charlois f. 9.30; van idem te Ooltgensplaat f. 7.79½; van idem te Leenwarden f. 46.63.

Aan Schenkingen:
Van den heer A. M. M. te R. f. 25; van den heer H. W. Westkamp f. 1.

Voor het Studiefonds:
Door den heer A. v. d. Werf te Groningen van de halvest. veren. f. 12.90; collecte van de Geref. kerk te Berkel f. 9.24½.

Voor de Bibliotheek:
Van de Hongaarsche Regeering, door het Departement van Buitenlandsche Zaken: Les Bâtiments der Universités Royales Hongroises: 2 deelen.
Van de Centrale Commissie voor de Statistiek: Uitkomsten der Volkstelling en Maandcijfers No. 5.
Van den schrijver: Volharden bij het ideaal, door Dr. A. Kuyper.
Van den uitgever: Swedenborg, Hemel en Hel, Van den Schrijver: Correspondentie tusschen Prins Maurits en Reinier Pauw, 1617—1619, door Dr. Joh. C. Brech (overdruk).

S. J. SEEFAT,
Hilbertum. Penningmeester.

Boek- en Couraandrukkerij:
DE ROTTERDAMSE & BAKKER,
Amsterdam.

Dit blad wordt ge
Bijdragen van med
dit blad betrefte, te a
aan de **ADMINISTRAT**
Inzendingen, die i
kunnen voor het nu

Van de S
LAAN

DE W

be

be

be

be

be

be

be

be

be

be

be

be

be

be

be

be

be

be

be

be

be

be

be

be

be

be

be

be

be

be

be

be

be

be

be

be

be